

178088

6

B E S Z É L Ő K É P E K
V E T I T E T T K É P E S E L Ő A D Á S O K
A SZABADMŰVELŐDÉS RÉSZÉRE

H. SOROZAT 15. SZÁM

A Komszomol
a világ ifjúságának élén

K I A D J A
A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERIUM
SZABADMŰVELŐDÉSI FŐOSZTÁLYA

BUDAPEST, 1949

T u d n i v a l ó k

A BESZÉLŐ KÉPEK, a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium új vetítettképes előadásszövegei és modern filmdiapozitívsorozatai, a szabadművelődési előadók munkájának megkönnyítését, érdekesebbé, színesebbé, szemléletesebbé tételét kívánják szolgálni.

A BESZÉLŐ KEPEK előadásszövegeit és filmdiasorozatait vidéken az illetékes vármegyei Szabadművelődési Felügyelői Hivatal, Budapest területén a VKM Könyv- és Diapozitív-raktára (Budapest, VI., Rippl-Rónai-u. 26.) kölcsönözi. A kölcsönzés díjtalan. Az odaszállítás költségei a kölcsönző hivatalt, a visszaszállítás költségei a kölcsönvevőt terhelik. Közérdek, hogy a szövegekönyveket és filmdiasorozatokat felhasználásuk után azonnal visszaküldjük a kölcsönző hivatal címére. A kölcsönzött előadásszövegekért és diasorozatokért a kölcsönvevő anyagi felelősséggel tartozik. A szöveget változtatni (áthúzni, stb.) nem szabad, s a filmdiasorozatokat a karcolástól különösen kíméljük.

A vetítettképes előadásokkal kapcsolatos tapasztalatok, indítványok és tanácsok közlését a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium VII. főosztálya (Budapest, V., Báthory-utca 10., I. em.) bárkitől köszönettel veszi.

*

Az eddig megjelent vetítettképes előadásszövegek és filmdiasorozatok címjegyzéke a füzet borítólapjának hátsó belső oldalán található.

B E S Z É L Ő K É P E K
V E T I T E T T K É P E S E L Ő A D Á S O K
A S Z A B A D M Ű V E L Ő D É S R É S Z É R E

H. SOROZAT 15. SZÁM

A Komszomol
a világ ifjúságának élén

K I A D J A
A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERIUM
SZABADMŰVELŐDÉSI FŐOSZTÁLYA

BUDAPEST, 1949

178088

ORSZ. SZÉPMŰV. MŰGYŰJEMTÁR
NÖVEDEKRE
1919. 57 12.742 SZ.

Az előadás képei

1. Lenin és Sztálin.
2. A 30 éves Komszomol.
3. Moszkva barrikádjai 1905-ben.
4. A kuláknál.
5. Kép egy XIX. századbeli bányából.
6. Makovszkij: Gyerekek (festmény).
7. Szmolnij az Októberi Forradalom előestéjén.
8. A Téli Palota ostroma — Moszkvai Kreml — Frontra
. indulók.
9. Lenin a Komszomol III. kongresszusán.
10. Kuznyeck építése. — Leningrádi ifjú rohammunkások.
11. Magnitogorszkiak.
12. Ifjú élmunkások.
13. A kolhoz-rohammunkások II. kongresszusa.
14. Taskenti komszomolok. — Pása Angelina első barázdája.
15. Sztaro-Besev falu értelmisége.
16. „Az élet világos út”. (Novoszibirszki ifjúság).
17. Szevasztopol hős védői.
18. Pamfilov-gárdisták.
19. Leningrád: légvédelmi figyelőhely, frontra induló ifjúság.
20. Csujkov altábornagy levele. — Sztálingrádi parti erőd.
21. Komszomolista repülők.
22. Ludmilla Pavlicsenko mesterlövész.
23. Matroszov hőstette.
24. Az „Ifjú Gárda” Sztálin beszédét hallgatja.
25. Sztálin-díjas komszomolisták.
26. Üzbék Komszomol páncélvonata.
27. Sztálin a térkép előtt.
28. Sztálin a moszkvai fronton.
29. Szovjet zászlók a Reichstag fölött. — Zsákmányolt német
zászlók a moszkvai Vörös Téren.
30. Kalinin átnyújtja a Lenin Rendet.
31. A Donec-medence újjáépítői.
32. Az újjáépült Voronyezs.
33. Tonyezs falu ifjúsága.
34. „4 év alatt az öt éves tervet!”

35. Ipari iskola.
36. Pável Kurszanov brigádvezető.
37. Fiatal bányászok felveszik fizetésüket.
38. Dronov öntő és Freiberg esztergályos.
39. Mária Volkova.
40. Kutaiszi autógyár.
41. Ünnepség a farchádi erőmű építésénél.
42. Mointi-Csu vasútvonal építői.
43. Öt brigádvezető.
44. Guljan Pulasov traktorvezető.
45. Zamira gyapottermesztő.
46. Szüret Moldvában.
47. Szavazó ifjúság.
48. Ifjú képviselőjelölt.
49. Az ifjúság agitáció közben.
50. Kolhózkлуб.
51. Kultúrpark.
52. Egyesített énekkar az ipariskolák IV. országos szemlájén.
53. „Berjozka”. (Orosz népi tánc.)
54. CDKA—Szovjet Szárnyak labdarúgó mérkőzés.
55. Lányok az országos sportünnepeken.
56. Ifjúság, erő, egészség.
57. Alupka.
58. Hoszta, a Komszomol 1. sz. szanatóriuma.
59. Iskola.
60. Ukrán középiskola.
61. Habarovszki pedagógiai intézet evenk hallgatója.
62. Leningrádi vasúti szállítási technikum.
63. Bányásziskola.
64. Leszerelt katonák a főiskolai hallgatók között.
65. A moszkvai egyeteme könyvtárának olvasóterme.
66. Esti tanfolyam a „Sztálin”-gépkocsigyárban.
67. Kombájn-kezelők iskolája.
68. Pionírok (úttörők).
69. Felvétel a Komszomol tagjai közé.
70. Díszszemle a Vörös-téren.
71. „Oleg Kosevoj”-mozdony.
72. Faúsztatás.
73. Fiatal család. (Komszomolisták).
74. Világos, napsugaras műhely a moszkvai óragyárban.
75. Traktoros vetőgép.
76. Leningrádi főiskolai hallgatók.
77. „Előre a kommunizmusért!”

A Komszomol a világ ifjúságának élén

A Szovjetunió népe a Föld egyhatod részén újtípusú államot épített: megteremtette a világ első szocialista államát. Hatalmas gyárak, új városok nőtték ki a földből. Megváltozott a falvak képe: a kollektív gazdaságok eredményeképpen eltűnőben van a falu és város közti különbség. Nagyméretű kultúrforradalom zajlott le a szovjet államban: felszámolták az írástudatlanságot; iskolák, könyvtárak, mozik, színházak, kultúrházak ezrei létesültek. A szovjet művészet és tudomány is olyan eredményeket ért el, amelyekkel irányt mutat az emberi kultúra fejlődésének.

1. Lenin és Sztálin vezetésével érte el a szovjet nép ezt a nagy fejlődést. Óriási eredmények ezek, de ide kell még egyet — és nem a legjelentéktelenebbet — sorolnunk: Három évtized alatt megszületett egy új embertípus, a szovjet ember.

2. Kialakításában jelentős szerepe volt magának a felnövekvő új nemzedéknek és vezető szervezetének a Lenin és Sztálin szellemében működő, négyszer kitüntetett Komszomolnak, a Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetségnek. A Komszomol fontos politikai és kulturális nevelő munkát végez tagjai és az egész szovjet ifjúság között. Az ifjúság életének valóságos hajtómotorja a gyárakban, földeken és iskolákban. A Komszomol működésében visszatükröződik a szovjet ifjúság élete.

3. A komszomolok elődei az orosz forradalmak ifjú harcosai. Moszkva barrikádjain 1905-ben együtt küzdöttek a felnöttekkel az önkényuralom és a kapitalisták ellen. Résztvettek

a sztrájkokban és nem ritkán maguk is rendeztek önállóan sztrájkokat sorsuk megjavítása érdekében. Milyen volt a sorsuk a cári időkben?

4. Falun a kulákhhoz szegődhettek el és nyomorúságban tengődve életük végéig meg kellett alázkodniok a kulák előtt.

5. A gyárakban és bányákban állatiasan nehéz munkát kellett végezniök a felnőtt munkások éhbérénel is alacsonyabb bérért. A munkához jutott ifjúságnál sokszorta szomorúbb volt a sorsa a munkanélküliek tízezreinek.

6. Iskolába nem járhattak, mert a cári rendszer a munkás- és parasztfjak elől elzárta a művelődés útját. Csak a legritkább esetben vették fel őket a közép- és felsőfokú iskolába. 1887-ben Gyeljánov oktatásügyi miniszter egyenesen megtiltotta, hogy az „alsóbb osztályok gyermekeit” gimnáziumba vegyék fel.

7. Ezért vett részt az orosz ifjúság szívvel-lélekkel a Nagy Októberi forradalom győzelmének kivívásában.

8. Ott látjuk őket a Téli Palota (fent), a moszkvai Kreml elfoglalói között (lent balra) és a frontra induló vörös katonák között (lent jobbra).

9. 1918-ban megalakult a Kommunista Ifjúság Szövetsége. Lenin nagy fontosságot tulajdonított a Komszomolnak. Míg élt. a Komszomol minden kongresszusán utat mutatott munkájához. A Komszomol Lenin halála után is Lenin útján jár.

10. A polgárháború befejezése után a szovjet ifjúság kivette részét az újjáépítésből, később pedig a szocialista ipar új üzemóriásainak megteremtéséből. Képek Kuznyeckből és Lenin-grádból.

11. Magnitogorszki ifjúság. A kohók építőinek 60%-a az ifjúság soraiból került ki. A baloldali Komszomolszkája-kohó felírása büszkén hirdeti, hogy a komszomolok építették.

12. Ők voltak zászlóvivői a szocialista munkaversenynek.

13. Az ifjúság értette meg elsőnek a kollektív gazdálkodás előnyeit és tevékenyen vett részt a kolhozok megszervezésében. Képviselőiket ott találjuk Sztális körében a kolhoz-rohamun-kások II. kongresszusán.

14. A komszomolisták támogatták a kezdeti nehézségekkel küzdő kolhózok termelő munkáját. Ilyen csoportot látunk a baloldali képen 1930-ból. Taskenti komszomolisták egy kolhóz megsegítésére utaznak. Elsők között fogták fel a gépesítés fontosságát. Pása Angelina traktorista neve ismert az egész Szovjetúnióban. Ő szervezte meg az első női traktoros brigádot, s azóta számos traktorvezetőnöt képzett ki.

15. A munkás- és parasztiifjúság soraiból — akik elől a cári rendszer elzárta a magasabb iskolákat — az új értelmiség százezrei nőttek fel.

16. A nép hazájában boldog élet jutott osztályrészül az ifjúságnak is. „Az élet — világos út, nem ismeri a megállást és a meghátrálást. A jövő a mienk! Nincs semmi lehetetlen, minden megvalósulhat”.

17. Ezt az életet, ezt a biztos jövőt fenyegette megsemmisítéssel a német fasiszta rablótámadás. A szovjet ifjúság egy emberként állt talpra hazájának megvédésére. A hősök között is élen jártak a komszomolisták és a Komszomol által felnevelt új nemzedék. Ott látjuk őket Szevasztopol hős védői között...

18. és a Moszkva körüli csatatéren, 1941 november 16-án, a Duboszekova kitérőnél Panfilov tábornok csapatának 28 gárdalövésze feltartóztatta 50 ellenséges harckocsi támadását. Az egyenlőtlen harcban a gárdisták elestek, de egyetlen páncélos sem tudott előretörni a fővárosig. Így harcoltak, mert ahogy az egyik gárdista mondotta: a „Szovjetunió nagy, de nem szabad visszavonulnunk.”

19. A hősi Leningrád védelmében a komszomolisták harcoltak az első sorokban. A fegyverbíró komszomolisták mind elmentek a frontra. Leningrád Komszomoljának tagjai közül 62.700-at tüntettek ki, 73-an pedig elnyerték a legmagasabb kitüntetést: a Szovjetunió Hőse címet. A képeken Leningrád ifjúságát látjuk a város védelmében.

20. Sztálingrád védői sorában szintén ott láttuk a hős Komszomol-ifjakat. Csujkov altábornagy, a 62. hadsereg parancsnoka, a Komszomolszkája Pravdához intézett levelében

lelkes hangon ír a város komszomolista védőiről. Jobboldali képünk a sztálingrádi parti erődöt ábrázolja, ahonnan a 62. hadsereg védte a várost.

21. A repülők legjobbjai az ifjúság soraiból kerültek ki. Ivan Kozsedub (balra), a Szovjetunió háromszoros hőse, 62 ellenséges gépet lőtt le. A Komszomol a Nagy Honvédő Hárborúban 7000 hasonló hőst adott az országnak. A jobboldali képen látható négy repülőtiszt szintén a Komszomol neveltje. Ez a négy hős több mint 200 náci repülőgépet lőtt le.

22. A fasiszta rablók ellen vívott harcban tanúsított hősiességükért 62 leány kapta meg a Szovjenunió Hőse kitüntetését. Ludmilla Pavlicsenkó mesterlövész Odessza védelmében 309 hitleristát semmisített meg.

23. A szovjet ifjúság örök időkre emlékezetes hőstetteivel bizonyította be, hogy szereti hazáját. Megmutatta, hogy tudja, mit védett és mit veszített volna, ha a fasiszta orvtámadók elérték volna céljaikat. A hősök közül is kimagaslik Alekszandr Matroszov komszomolista alakja, akinek hőstetteiről egyik napiparancsában maga Sztálin is megemlékezik. 1943 február 23-án Csernyuski falu közelében roham közben testével fedte el egy német bunker lőrését. Matroszov élete feláldozásával megmentette társait a német géppuska gyilkos tüzétől. Életét filmen is megörökítették. („Támadás 6.25-kor.”)

24. Az ideiglenes német megszállás alá került területek ifjúsága partizánként harcolt népe felszabadításáért. A partizánok 60%-a az ifjúság és elsősorban a komszomolisták soraiból került ki. A titkos ifjúsági szervezetek közül kiemelkedő szerepük volt a krasznodoni „Ifjú Gárda”-nak. 100 ifjú és leány harcolt soraikban a fasiszta megszállók terrorja ellen. Vezetőik és tagjaik közül többen a német barbárság áldozatául estek, de hősiességük nem volt hiábavaló. Fagyeejev regénye, a belőle készült film és színdarab nyomán tovább élnek a szovjet nép és főként az ifjúság szívében. — A képen az „Ifjú gárda” Sztálin beszédét hallgatja.

25. Akik pedig nem jutottak ki a frontra, teljes erővel

dolgoztak a front ellátásáért. A legkiválóbb fiatal munkások és az újítok között jelentős számban akadtak komszomolisták. Kiváló érdemeikért többen Sztálin-díjat kaptak. Ilyen ifjakat látunk a képen Vavilov akadémikus társaságában.

26. Sok milliárd rubelt gyűjtött a szovjet ifjúság, hogy belőle fegyvereket vásároljon a front részére. Kítüntek ebben a mozgalomban a nem orosz lakosságú vidékek ifjai is. Így az üzbégi Komszomol egy egész páncélvonatot ajándékozott a harcoló csapatoknak.

27. Sztálin vezetésével győztesen vívta meg harcát a szovjet nép és az ifjúság.

28. Sztálin több ízben ellátogatott a frontra. Képünkön a moszkvakörnyéki szovjet csapatok eredményes ellentámadását figyelő Sztálin.

29. A győztes csapatok Berlínig úzték a fasiszta seregeket, s győzelmük jeléül kitzűzték a szovjet zászlót a berlini Reichstag épületére. A zsákmányolt német zászlók pedig földig hajoltak Moszkvában a szovjet nép előtt.

30. A Komszomol nagyszerű munkájának elismeréseképpen Kalinin, az elhunyt elnök, átadja a Lenin-rendet a Komszomol Központi Bizottságának. A kitzűntetést Mihajlov, a Komszomol főtitkára vette át. „A kormány immár harmadszor tünteti ki a Komszomolt. Zseniális vezérünk, Sztálin elvtárs, harmadszor is kiemeli a Komszomol érdemeit a nép előtt” — mondotta Kalinin.

31. A Komszomol tagjai lendületes munkával fogtak hozzá az ország újjáépítéséhez. A Komszomol 25.000 komszomolistát küldött a Donyec-medence újjáépítésére. A nagyvárosok komszomolistái 3.000 szerszámgépet és 23 vasuti szerelvényre való anyagot gyűjtöttek. Ez a két fiatal vajúr naponta $1\frac{1}{2}$ —2 normát teljesített, így segítette jó munkájával is az újjáépítést.

32. Elsőrendű feladatként adódott a falvak és városok helyreállítása. Ezek között van Voronyezs, melynek újjáépített munkásnegyedéből látunk egy részletet.

33. Ezt a bjelorussz falut (Tonyezs) a német fasiszták

földig lerombolták. 1948-ig már 265 házat és gazdasági épü-etet építettek újjá. A képen a falú ifjúsága vonul fel a vasár-napi táncmulatságra.

34. A háború éveivel szemben a szovjet ifjúságnak ma már bőven jut ideje a pihenésre és szórakozásra. Mindezekre a lehetőséget munkájával érdemelte ki. Minden erejükkel az ötéves terv sikeres befejezéséért dolgoznak. A felnőttekkel együtt adták ki a zászlóra írt jelszót: „Ötéves tervet — 4 év alatt!”

35. A nagy cél érdekében tökéletes szakmai tudás eléré-sére törekcszenek. A szovjet állam iparos, vasutas, gyári ipar-iskolákat állított fel számukra. Ezek az iskolák 1947-ben 800.000 ifjút, 1948 első felében 400.000-et képeztek ki. Képün-kön egy moszkvai ipariskola gyakorlati óráját látjuk.

36. Ezek az iskolák olyan jól képzett munkásokat nevel-nek, akik már az iskolában mesterien elsajátítják szakmájukat, ismerik a rokonszakmákat is. Egyáltalán nem kezdők, akik a felszabadulásuk utáni első években tanulják meg mesterségüket. Sokan közülük már az első években vezetők, brigádvezetők, gépszerezők, montőrök, szerszámkészítők lesznek az üzemekben és bányákban. A tudás, a rátermettség a döntő, nem az életkor. Pavel Kurszanov, az ipariskola volt tanítványa, most brigád-vezető. Brigádjá 2 hónap alatt 198 tonna acélöntvényt készített a terven felül.

37. Az ifjúság és a felnőttek egyenlők a munka díjazásá-ban is, ha egyenlő munkát végeznek. A Szovjetúnióban eszébe sem jut senkinek, hogy azért, mert valaki fiatalkorú, ne a tel-jesítménye után illetékes bért kapja meg. Az alkotmány 118 cikkelye világosan megszabja, hogy a munkás keresetének egyeznie kell a teljesített munka minőségével és mennyiségé-vel. Ezek a fiatal bányászok naponta legalább két normát tel-jesítenek, s így munkabérük 4—5.000 rubel között van.

38. 154.000 komszomolista ifjúsági brigád dolgozik az ipar-ban. Ezek terven felül, évente egy milliárd értékű árut termel-nek. A baloldali képről felénk nevető Dronov öntőmunkás két év alatt teljesítette az ötéves tervből reá eső részt, ma pedig

egy váltás alatt két és fél normát végez. Jobboldali képünkön Freiberg rigai esztergályost látjuk. Ez az ifjú brigádvezető esztergapadra szerelhető találmányával 46-szorosára emelte a munkateljesítményt.

39. A komszomolisták kimagasló szerepet visznek az újító mozgalomban. Mária Volkova volt a több szövőgép kiszolgálására irányuló mozgalom kezdeményezője. Ez a kiváló lány Sztálin-díjat kapott. Példája nyomán 64.000 szövőmunkás dolgozik hasonló módon a szövőgyárakban.

40. Az utóbbi képeken néhány orosz város munkásifjait láttuk munka közben, de az ifjúság joga a munkához falun és nem-oroszlakta vidékeken hasonlóan biztosítva van. Az alkotmány 123. cikkelye ezt mondja erről: „A Szovjetunió polgárainak egyenjogúsága — nemzetiségükre és fajukra való tekintet nélkül, a gazdasági, állami, kulturális, társadalmi és politikai élet minden terén — megingathatatlan törvény”. Képünk a grúziai Kutaiszi városkában készült. Ez a gyár egy a sokezer közül, melyet nemzetiségi vidékeken építettek. Ezekben a gyárakban az ott lakó nép fiai dolgoznak. Képünkön a kutaiszi autógyár egyik ifjúsági brigádját látjuk a dinamó szerelése közben.

41. A nemzetiségek ifjúsága mindenütt kiveszi részét az ipar alapjainak megteremtéséből is. A Szir-Darja folyó farchadi erőműtelepén 25.000 komszomolista dolgozott 1947-ben. Az építők táncsal ünneplik meg a munka befejezését.

42. Kazah földön a Mointi—Csu vasútvonal építésén 15.000 komszomolista és ifjúmunkás dolgozott. Közülük 427-en díszoklevelet kaptak. Képünk a vasútépítők egyik lelkes csoportjával ismertet meg bennünket.

43. A Komszomol a Párt első segítőtársa falun. Több mint 2 millió parasztfiú van soraiban. Közülük:

160.000 kolhózvezető, igazgatósági tag, ellenőrző biz.
tag, brigádvezető,

171.000 csoportvezető,

131.000 traktorvezető és kombajnkezelő,

11.000 agrónómus.

307 komszomolistát magas terméseredmény eléréseért kitüntettek a Szocialista Munka Hőse címmel. Képünköt ilyen kiváló parasztfiút és lányt ábrázol.

44. Taskent környékének komszomolistái a gyapottermelésben járnak élen. Guljám Pularov 15 hektár földet szánt fel egy nap alatt.

45. Zamira, a Szocialista Munka Hőse, aki szintén Taskent környéki, kiváló gyapottermesztő.

46. A Moldva Szovjet Szocialista Köztársaság ifjúsága sikeresen gyógyította be a háborúütötte sebeket. Az ifjúság a köztársaság felnőtt dolgozóival együtt nagy eredményeket ért el a köztársaság gazdasági és kulturális felvirágoztatása terén. Képünkön Kobiljanu komszomolka szüretel egy moldvai gazdaságban.

47. Az ifjúság résztvesz az állam életének irányításában. A falusi, városi tanácsokban, a köztársaságok és a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsaiban a felnőttekkel együtt irányítják a népsorsát. Minden 18. életévét betöltött ifjú szavazásra jogosult.

48. A 23. év betöltése után maga is választható. Képünkön egy ilyen ifjú képviselőjelöltet látunk agitáció közben.

49. A képviselők jelölésében az egész nép közreműködik, tehát az ifjúsági szervezeteknek is joguk van jelölteket állítani. A komszomolisták lelkesen vesznek részt a választásokat előkészítő munkában. Tudják, hogy az ő jó előkészítő munkájuktól is függ, hogy kik képviselik a népet az államhatalom különböző szerveiben.

50. Így dolgozik a szovjet ifjúság népéért, jövőjéért, s egyben magáért is. Életük természetesen nemcsak harcból és munkából áll, bár a szovjet ifjúság ma is minden pillanatban kész megvédeni hazáját és a munkát becsület, dicsőség, hősiesség dolgának tartja. A szovjet állam sok intézkedéssel védi és támogatja az ifjúságot; az alkotmányban lerögzített alapjogok őket is megilletik. Mindennap a munkaidő után rendelkezésére állnak a klubok...

51. ...és a kultúrparkok, ahol pihenésre és szórakozásra nyílik alkalom.

52. A klubokban énekkarok, zenekarok, műkedvelő színjátszó csoportok működnek. Előadásaikban megmutatkozik a szovjet ifjúság alkotóereje. Képünkön az ipariskolák IV. országos szemléjén az egyesített énekkar felléptét látjuk.

53. Az ifjúsági kultúrcsoportok egyik főfeladatuknak tekintik a népi táncművészet ápolását. A kolhózifjak egyik műkedvelőcsoportja a „Berjozka” nevű orosz népi táncot adja elő.

54. A sportpályákon, uszodákban sportolással frissítheti fel testét az ifjúság.

55. Minden év nyarán Moszkvában összegyűlnek a 16 szövetséges köztársaság sportolói, hogy szín pompás sportparádéjukon bemutassák tudásukat.

56. Minden sportmegnyilvánuláson megmutatkozik az egészséges szovjet ifjúság ereje és életvidámsága.

57. Évenként minden dolgozó ifjú fizetési szabadságot kap. Ezt az időt üdülőthonban, ha pedig egészségi állapota megkívánja, szanatóriumban töltheti el.

58. A szovjet ifjúság egészségének védelmében legfontosabb szempont a megelőzés. Orvosi vizsgálat nélkül nem szabad munkába állniok. Ez dönti el, hogy az ifjú mely foglalkozások közül választhat életpályát. Továbbra is állandó orvosi ellenőrzés alatt maradnak: évenként egyszer ellenőrző orvosi vizsgálaton mennek át. Hozzá kell még tennünk, hogy az orvosi vizsgálat és az orvosi segély ingyenes, mert a társadalombiztosítás államköltségen történik. A beteg vagy munkaképtelen ifjak számára ellátást biztosít a szovjet állam. Szükség esetén gyógyfürdőhelyeken kezelik őket.

59. A Szovjetúnióban mindenkinek joga van a művelődésre. A szocialista államnak érdeke, hogy az ifjúságból minden pályán jólképzett, művelt embereket neveljen. A forradalom után felszámolták az írástudatlanságot és bevezették a kötelező általános elemi oktatást. Ma már a városoktól távolos falvakban

is van 7 osztályos iskola. Az oktatás ingyenes és anyanyelven történik.

60. Az iskolák építése terén nagy a fejlődés. Már a harmadik ötéves tervben bevezették a városokban a minden városi ifjúra kötelező középiskolai oktatást. Képünk egy ukrán középiskola földrajzórájáról készült.

61. A középiskola elvégzése után mindenki tovább tanulhat. Ez az evenk származású komszomolka a habarovszki pedagógiai intézetben tanul.

62. Alexandrova, a Szocialista Munka Hőse a leningrádi vasúti szállítási technikumra jár.

63. A szovjet rendszer teljes erejével támogatja a továbbtanulásra törekvő munkás- és parasztifjakat. A munkásifjúságnak mintegy 4.000 iskolája van, ahol 475.000-en tanulnak és 14.500 iskola a falusi dolgozó ifjúság részére, több mint félmillió tanulóval. Munkásifjúság részére rendezett esti iskola a „Sztálin“-bányában, Prokopjevsk városkában.

64. Mindenkinek joga van a főiskolák, egyetemek elvégzésére. 809 szovjet főiskolán több mint 700.000 diák tanul. Több mint Európa összes más országaiban. A főiskolai hallgatók között sok a leszerelt katona. A szovjet nép a főiskolák elvégzésének megkönnyítésével is tanújelét adja hős fiai iránt érzett hálájának.

65. A moszkvai egyetem könyvtárának olvasóterme. A főiskolásoknak egyetlen kötelességük van: a tanulás. A szovjet állam minden támogatást megad a tudás elsajátítására. A jól felszerelt könyvtárak, laboratóriumok ezt a célt szolgálják. Ezenfelül az állam ösztöndíjakkal biztosít gondtalan életet a főiskolák kitűnő tanulói számára. Havonta többszáz rubelt kapnak, ami nemcsak tandíjra, hanem a megélhetésre is elegendő.

66. A művelődést szolgálja a dolgozók díjtalan szakmai, technikai és mezőgazdasági oktatásának megszervezése. Ez folyik a gyárak esti tanfolyamain,

67. ... a gép- és traktorállomások, a szovhozok és kolhózcok tanfolyamain és továbbképző tanfolyamain.

68. A minden szovjet polgárt megillető jogok közül az ifjúságot is megilleti a szólás-, sajtó és gyülekezési szabadság. Ezt biztosítják a rendelkezésükre álló nyomdák, papírkészletek, s ha gyűlést akarnak tartani, megkapják a köztulajdonban levő gyűléstermeket. Szervezkedési jogukkal elsősorban az ifjúsági szervezetek élnek. A pionírok az alsófokú iskolák tanulóit gyűjtik magukba.

69. A serdültebb ifjúság nagy társadalmi szervezete a Komszomol. Ez a szervezet arra neveli az ifjakat, hogy szovjet hazájuknak méltó fiai legyenek. Előkészíti őket arra, hogy élen járjanak a szocializmus építésében. Ma már többnyire a Komszomol soraiból kerülnek ki a munkásosztály és a dolgozók más rétegeinek legaktívabb és legöntudatosabb polgárai, akik a Szovjetunió Kommunista (Bolsevik) Pártjában egyesülnek. Éppen ezért nagy tisztesség a Komszomol tagjának lenni. Büszke lehet az az ifjú, akit felvesznek a Komszomol tagjai közé.

70. A jogok mellett kötelességek is hárulnak a szovjet ifjúságra és ők lelkesen tesznek eleget ezeknek a kötelességeknek. Erősítik a munkafegyelmet, óvják és szilárdítják a társadalmi szocialista tulajdont. Eleget tesznek az általános védkötelettség törvényének. Katonai szolgálatuk ideje alatt átérzik az alkotmány szavait: „A Szovjetunió Fegyveres Erőiben való katonai szolgálat a Szovjetunió polgárainak megítélt kötelessége”.

71. Nincs szentebb kötelesség számunkra, mint a haza védelme. Gyűlölik a hazaárulást, mint a legsúlyosabb gonosztettet, melyet a törvény teljes szigorával sújt. Ugyanakkor példaképnek tekintik azokat, akik életüket is áldozták a szovjet népért. Ezt érezték a kolomnai mozdonygyár ifjú munkásai, akik az egyik „L” típusú mozdonyt Oleg Kosevojról, a krasznodoni „Ifjú Gárda” hős vezetőjéről neveztek el.

72. A szovjet ifjúság a honvédelem és a munka hőseit tekinti mintaképének. Vágyai mások, mint a kapitalista országok ifjúságának vágyai. A szovjet ifjak képesek arra, hogy pl. a

tajgákban (öserdőkben) éljenek hosszú hónapokon át. E közben erdőt termelnek ki, fát úsztatnak a zúgó hegyi folyókon, petróleum-, szén-, platina- és rádiumlelőhelyet kutatnak. — Röviden: azért dolgoznak, hogy a jövő nemzedéket még jobb élethez segítsék.

Igy hálálja meg a szovjet ifjúság azt a jobb életet, melyet a szovjet rendszertől kapott. A multat a jelenkor nemzedéke már csak képekről ismeri, de tudja,

73. ... hogy a cári idők ifjúsága nyomorban élt, ők már csak a jó életet ismerték meg.

74. ... hogy a cári idők ifjúságának feje felett a munkanélküliség réme lebegett, s ha akadt is munkájuk, sötét, egészségtelen gyárakban éhbérért kellett dolgozniok. A mai ifjúság szakmáját jól elsajátítva, világos műhelyekben, tökéletes gépeken, könnyen végzi munkáját. Keresetéből emberhez méltóan él.

75. A falusi ifjúság szintén világosan látja, hogy milyen nagyot változott a világ falun. A faekét, faboronát, kézi cséphadarót felváltotta a traktoros eke, az arató-cséplőgép.

76. Az iskolák kapui sincsenek már elzárva a munkás- és parasztfiúk előtt. 32 millió szovjet ifjú tanul az alsó-, közép- és felsőfokú iskolákban.

77. A szovjet ifjúság bátran néz előre. Ha még akadnak nehézségek, legyőzi őket, mert le tudja őket győzni. Ezt várja tőlük a szovjet nép, ezt kívánja a saját jövőjük. Ebben a szellemen építik szocialista hazájukat és készítik elő Lenin útján haladva, Sztálin vezetésével a kommunista társadalmi rendet. Ezért halad a Komszomol a világ ifjúságának élén, ezért mutat követendő példát a magyar ifjúság számára.

A „Beszélő Képek“ eddig megjelent előadásszövegeinek és filmdiasorozatainak címjegyzéke :

1848:

A magyar társadalom 1848-ban (A—1. sz.), A magyarság vezetői 1848/49-ben (A—2. sz.), Törvényhozás 1848/49-ben (A—3. sz.).

Szovjet tárgyuak:

Lenin élete (B—1. sz.), Hogyan él a szovjet gyermek és ifjúság? (H—1. sz.), A szovjet mezőgazdaság, I—II. rész (H—2—3. sz.), Egy szovjet falu története (H—4. sz.), A szovjet ember élete (H—5. sz.), A szovjet hadsereg (H—6—7. sz.), A szovjet humor — Szovjet politikai karrikaturák (H—8. sz.), Hogyan élnek a szovjet nők? (H—9. sz.), Kis népek a nagy Szovjetúnióban — A Burját-Mongol Autonóm Szovjetköztársaság (H—10. sz.), Utazás a Szovjetúnió térképén I. — Moszkva (H—11. sz.), Mezőgazdasági gépgyártás a Szovjetúnióban (H—12. sz.), A Szovjetúnió gép- és traktorállomásai (H—13. sz.), Utazás a Szovjetúnió térképén, II. — Volga — Káspitenger—Kaukázus—Krim (H—14. sz.), A Komszomol a világ ifjúságának élén (H—15. sz.).

Nevelés:

A honvédség — a nép nagy nevelőiskolája (G—1. sz.), A Kossuth Akadémia (G—2. sz.), Magyarország a londoni olimpián (G—3. sz.), Népi demokrácia és sport (G—4. sz.).

Természettudomány:

Az ember legyőzi a természetet I. — Az elektromosság (J—1—2. sz.), A szerszámkészítő ember (J—3—4. sz.), Az élet keletkezése és fejlődése (J—5—6. sz.).

Égészségpolitika:

A rák — gyógyítható betegség (E. 1. sz.), Miért kell a terhes nőnek megvizsgáltatnia magát? (E—2. sz.).

Művészet:

A bábjáték multja és jelene (I—1. sz.), A bábkészítés technikája I—II. (I—2—3. sz.), A művészet — mint a természet és társadalmi valóság tükré (I—4. sz.), A munka ábrázolása a képzőművészetben (I—5. sz.), Szinyei Merse Pál festményei (I—6. sz., színes), A dolgozó nő és anya a képzőművészetben (I—7. sz., színes), Puskin élete (I—8. sz.).

A munka becsület és dicsőség dolga:

„Fekete gyémántok” — Szénbányászat Dorogon (C—1. sz.).

Új Magyarország:

Az ötéves terv küszöbén (D—1. sz.), Termel az ország (D—2. sz.), Régen és most (D—3. sz.), Mi újság a nagyvilágban? (D—4. sz.).

Eng. sz 67.028/1949. M. E. III/B.

F. k.: Dr. Szatmáry Lajos,

Budapesti Szikra-nyomda N. V. II. sz. telep. Telepvezető: Falus J.